

Matkailun alueelliset kehittämishankkeet

Yhteinen tapaaminen 1.12.2021 klo 13–16

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Ohjelma:

- 13.00** **Tervetuloa** (Kirsi Tervola-Joutsen, TEM)
- TEM:n ajankohtaiset
- Rahoittavien viranomaisten ajankohtaiset
- 13.05** **Hanke-esittelyt**
- 14.10** **Tauko (10 min)**
- 14.20** **Hankkeiden esittelyt jatkuu**
- 15.20** **Työpajaosuus: yhteenvetoa hankekokonaisuudesta**
- 16.00** **Tilaisuuden päätös**

TEM ajankohtaiset

Ajankohtaisia matkailutiimin kuulumisia

- Nostot seuraavaan TEM:n matkailun uutiskirjeeseen pe 10.12.2021 mennessä
- TEM toteuttaa keväällä 2022 toteuman arvioinnin hankekokonaisuudesta
 - Toteutus ja aikataulu tarkentuvat myöhemmin
- Vuodenvaihteen jälkeen TEM:n yhteyshenkilö:
 - Hanna-Mari Kuhmonen (hanna-mari.kuhmonen@gov.fi)
 - TEM matkailuposti: matkailu.tem@gov.fi

Maakuntaliittojen ajankohtaiset

Hankkeiden esittelyt

- [Lakesaimaa.fi -hanke](#)

**Katja Vehviläinen, kehitysjohtaja, goSaimaa Oy (Mikkelin kehitysyritys
Miksei Oy:n puolesta)**

- [Ympäri- vuotisuus Päijät-Hämeen matkailun vahvuudeksi -hanke](#)

Kirsti Simola, markkinointipäällikkö, Lahden Seutu – Lahti Region Oy

- [Oulun seudun matkailun digitaalinen ekosysteemi 1.0](#)

Otso Karvinen, projektipäällikkö, Visit Oulu

**Tauko:
palataan klo 14.20**

- [Virtual Lapland –hanke](#)

Salla-Mari Koistinen, projektipäällikkö, House of Lapland

- [Syötteen matkailualueen digitaalisen asiakaspolun kehittäminen](#)

Jukka Koutaniemi, projektipäällikkö, Pudasjärven Kehitys Oy

**Työpajaosuus:
yhteenvedoa
hankekokonaisuudesta**

Yhteenvedo kyselystä

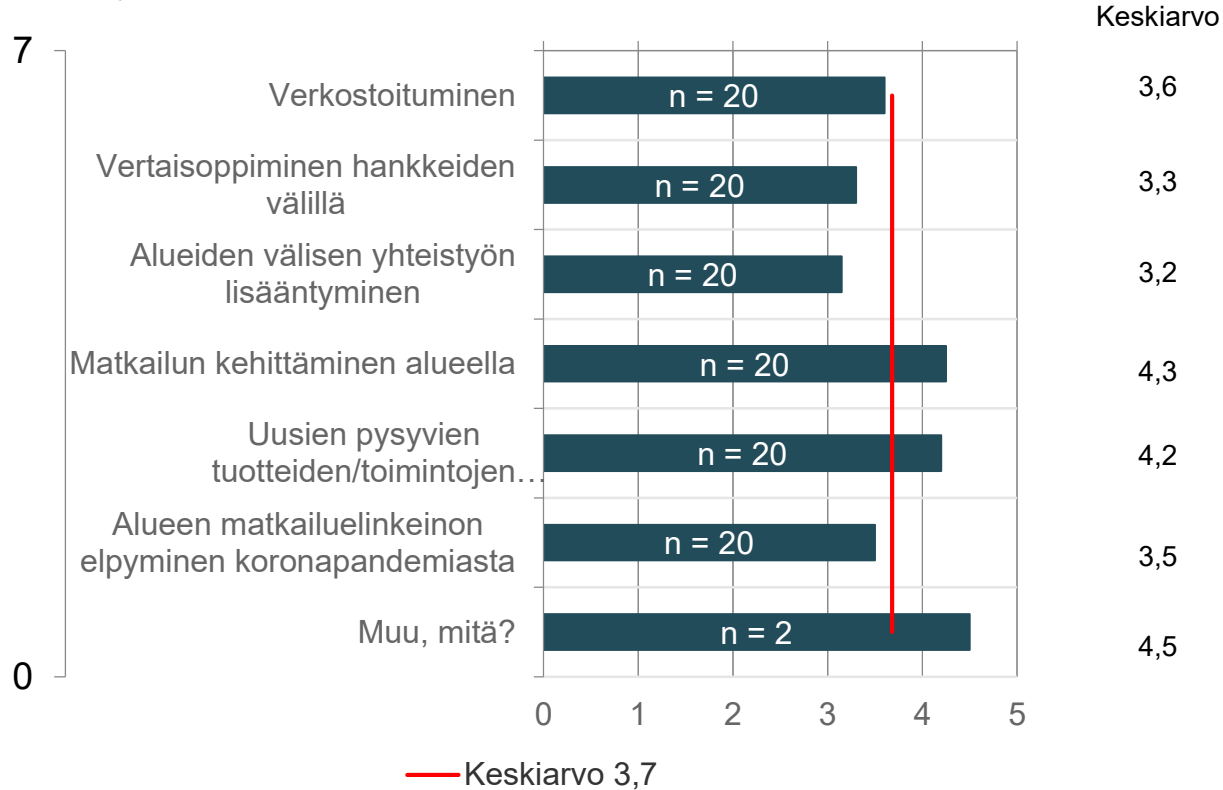
- Webropol-kysely hankkeiden vastuuhenkilöille
- Vastauksia määräaikaan mennessä 20 (+ 1 vastaaja vastasi avoimiin kysymyksiin sähköpostitse)
- Yhteensä 6 kysymystä: 2 monivalintakysymystä, 4 avointa kysymystä:

1. Miten hyvin arvioisit hankekokonaisuuden edistäneen seuraavia asioita (1–5)
 - verkostoituminen
 - vertaisoppiminen hankkeiden välillä
 - alueiden välisen yhteistyön lisääntyminen
 - matkailun kehittäminen alueella
 - uusien pysyvien tuotteiden/toimintojen syntyminen alueelle
 - alueen matkailuelinkeinon elpyminen koronapandemiasta
 - muuta, mitä _____
2. Kerro esimerkkejä, miten edellä mainittuja asioita on hankekokonaisuuden avulla edistetty alueellasi tai alueiden välillä
3. Kuinka onnistuneeksi arvioisit seuraavat hankekokonaisuuden aikana käytössä olleet toimintatavat (1–5):
 - TEM:n järjestämät yhteiset tapaamiset
 - rahoituksen jakaminen kahden rahoittavan viranomaisen kautta
 - aluehankkeiden välillä sovitut tapaamiset
 - Teams-kanava
4. Kerro miten verkostoitumista muiden aluehankkeiden kanssa olisi voinut vielä entisestään edesauttaa?
5. Miten hankekokonaisuus on mielestäsi vahvistanut matkailun koordinaatiota ja johtamista alueellasi?
6. Miten alueiden välistä hankeyhteistyötä voisi mielestäsi kehittää jatkossa?

1. Miten hyvin arvioisit hankekokonaisuuden edistäneen seuraavia asioita?

1 = ei edistynyt juuri lainkaan - 5 = edistyi merkittävästi

Vastaajien määrä: 20

* Muu, mitä:

- Digiosaaminen
- Hankeosaaminen

1. Miten hyvin arvoisit hankekokonaisuuden edistäneen seuraavia asioita?

1 = ei edistynyt juuri lainkaan - 5 = edistyi merkittävästi

Vastaajien määrä: 20

	1	2	3	4	5	Keskiarvo	Mediaani
Verkostoituminen	0,0%	10,0%	25,0%	60,0%	5,0%	3,6	4,0
Vertaisoppiminen hankeiden välillä	10,0%	10,0%	25,0%	50,0%	5,0%	3,3	4,0
Alueiden välisen yhteistyön lisääntyminen	5,0%	25,0%	30,0%	30,0%	10,0%	3,2	3,0
Matkailun kehittäminen alueella	0,0%	0,0%	10,0%	55,0%	35,0%	4,3	4,0
Uusien pysyvien tuotteiden/toimintojen syntyminen alueelle	0,0%	0,0%	20,0%	40,0%	40,0%	4,2	4,0
Alueen matkailuelinkeinon elpyminen koronapandemiasta	10,0%	5,0%	25,0%	45,0%	15,0%	3,5	4,0
Muu, mitä? (digiosaaminen, hankeosaaminen)	0,0%	0,0%	0,0%	50,0%	50,0%	4,5	4,5

Kysymys 2: Kerro esimerkkejä, miten edellä mainittuja asioita on hankekokonaisuuden avulla edistetty alueellasi tai alueiden välillä?

1/3

Verkostoituminen

- Verkostoitumisessa pitää olla itse tosi aktiivinen
- Yhteisen Teamsin jälkeen yhteydenpito muihin samankaltaisiin hankkeisiin. Vaihdoin ajatuksia erilaisista ratkaisuista hankkeissa
- Seutukehittäjän [...] roolissa tavattu yrittäjiä ja muita toimijoita
- Yhteistyötä hankkeiden välillä
- Olemme keskustelleet ja vaihtaneet ajatuksia useiden muiden hankkeiden kanssa. Useissa hankkeissa on edistetty samankaltaisia osa-alueita

Vertaisoppiminen

- Vertaisoppiminen hankkeiden välillä tuli kuuntelun muodossa TEMin tapaamisissa
- Yhteistyötä ja vertaisoppimista on tehty ja saatu muista digihankkeista esim. tiedolla johtamiseen, nykytila-analyysihin, digimarkkinoinnin koulutukset, DataHub-alustan käyttöönottoon ja kehittämiseen liittyen
- Vertaisoppiminen toisen hankkeen tapaamisten kautta oli mielenkiintoista ja antoisaa. Tapaamisissa tehtiin ajatusten vaihtoa ja pohdittiin alueiden välisiä yhteneväisyyksiä ja eroavaisuuksia
- Tapasimme Teamsissä neljän muun hankkeen toimijoita ja loppuvaiheessa jaoimme tietoa tuotoksistamme toimintaa 2022 jatkaville hankkeille.

Matkailun kehittäminen alueella

- hyvät lähtökohdat ja suuntaviivat pitkäaikaiselle digitaaliselle kehittämiselle
- uuden seudullisen matkailukonseptin digitaalisen toteutuksen tukeminen, kattava seudullinen sisällöntuotanto ja koemarkkinointi
- systemaattinen tiedolla johtamisen työ [...], joka tukee alueen matkailun kehitystä sekä matkailumarkkinoinnin ja -myynnin tehokkuutta koko alueen yritys kentällä
- yrityssparrausten avulla alueen matkailuyrityksillä on ollut mahdollisuus kehittää digitaalisesti ostettavia tuotteita, jotka voidaan nostaa alustalle myyntiin yritysten niin halutessaan
- hanke on kehittänyt kokonaan uuden kanavan ja keinon tuoda aluetta esille
- tuotteistamiskäsikirja konkreettiseksi avuksi yrittäjille
- hyviä tuloksia kestäväydestä ja digitaalisuudesta; yrityksiä lähti STF-ohjelman polulle ja digitaalista löydettävyyttä ja ostettavuutta edistettiin

Alueiden välisen yhteistyön lisääminen

- Alueiden välillä välitetty tietoutta koulutuksista ja luennoista, joihin on kannustettu osallistumaan. Soitin kuulumisia.
- Alueiden välillä on järjestetty tapaamisia, joissa on jaettu hyviä käytäntöjä ja tulevaisuuden näkymiä
- Oma osaamisemme ja tietämyksemme asioista on kuitenkin lisääntynyt tämän hankkeen myötä merkittävästi ja nyt olemme ns. "mukana pelissä". Sitä myöten on myös uusia, entistä laajempia mahdollisuuksia kehittää alueidenkin välistä yhteistyötä tulevaisuudessa
- Verkostoitumista on tapahtunut alueen sisällä runsaasti, mutta ei niinkään alueiden välillä
- Alueiden välille on hankkeen aikana luotu uusia tarveperusteisia toimintatapoja, jotka auttavat alueorganisaatioita toimimaan resurssiviisaasti tulevaisuudessa

Uudet tuotteet ja toimintatavat

- Uusia tuotteita:
 - voineet tuoda näkyviin teemoja, joita emme ole aiemmin päässeet tukemaan tai vahvistamaan laajan näkyvyyden avulla
 - alueellamme on kartoitettu ja edistetty matkailun uutta sektoria, joka ei ole ollut entuudestaan ns. käytössä
 - uutta matkailureittiä [...], ja jo viime kesänä kärkikohteissa oli parhaan sesongin aikaan ennen näkemätön ruuhka
- Uusia toimintatapoja
 - DataHub pysyvään käyttöön
 - Digitaaliset kanavat (pilotointi, käyttöönotto)
 - uusia digimyyntituotteita alueelle ja pilotoitu esim. tiedolla johtamista
 - kehittää alueen matkailutuotteita isommiksi kokonaisuuksiksi vierailijoille ostettaviksi
 - olemme pyrkineet madaltamaan kynnystä sitoutua ja osallistua yhteistyöhön

Elpyminen koronapandemiasta

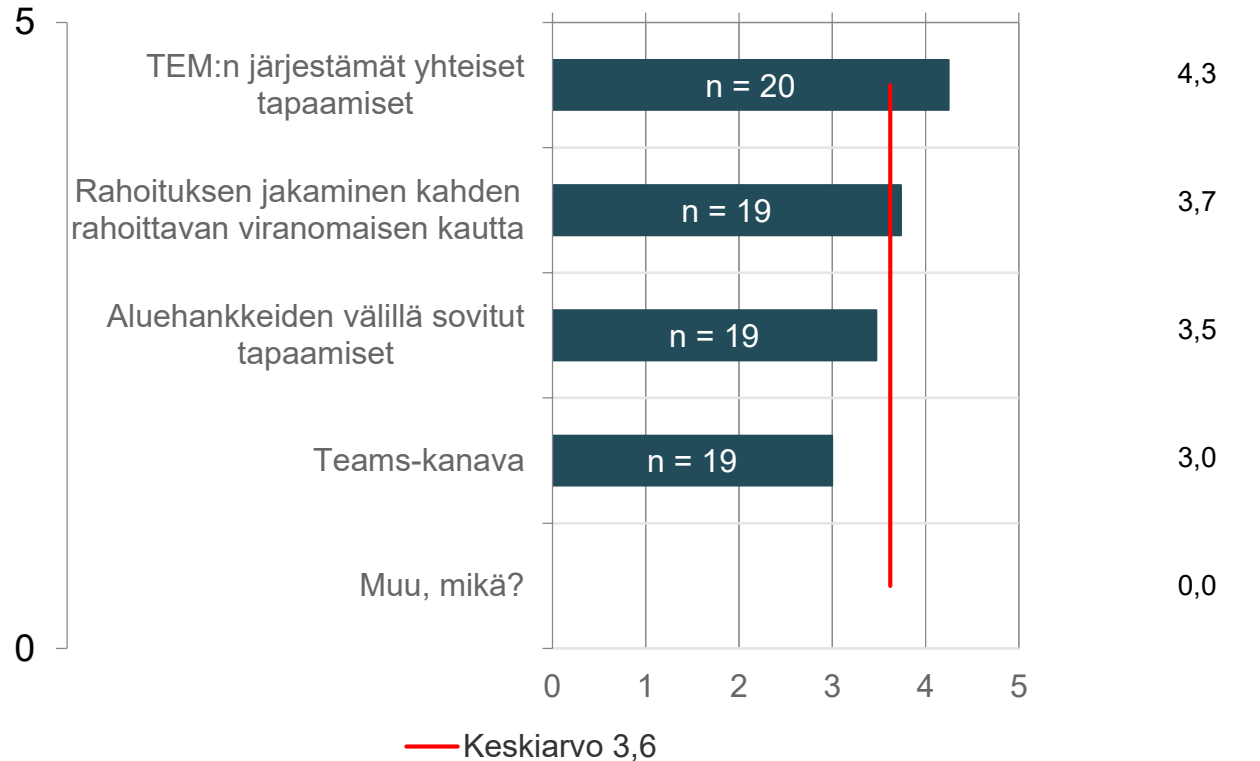

- konkreettisia tekoja koronasta elpymiseen, alueella syntyi uusi matkailutuote [...], toimijat totesivat että ei olisi tapahtunut ilman tätä hanketta
- Olemme tukeneet matkailuelinkeinoa mielestämme parhaalla mahdollisella tavalla eli vahvistamalla alueemme näkyvyyttä ympärivuotisesti
- Uudet aluevaltaukset: uudet ennestään hyödyntämättömät teemat, uudet sektorit
-

3. Kuinka onnistuneeksi arvoisit seuraavat hankekokonaisuuden aikana käytössä olleet toimintatavat?

1 = ei lainkaan onnistunut - 5 = erittäin onnistunut

Vastaajien määrä: 20

3. Kuinka onnistuneeksi arvioisit seuraavat hankekokonaisuuden aikana käytössä olleet toimintatavat?

1 = ei lainkaan onnistunut - 5 = erittäin onnistunut

Vastaajien määrä: 20

	1	2	3	4	5	Keskiarvo	Mediaani
TEM:n järjestämät yhteiset tapaamiset	0,0%	5,0%	0,0%	60,0%	35,0%	4,3	4,0
Rahoituksen jakaminen kahden rahoittavan viranomaisen kautta	5,3%	5,3%	36,8%	15,8%	36,8%	3,7	4,0
Aluehankkeiden välillä sovitut tapaamiset	10,6%	10,5%	26,3%	26,3%	26,3%	3,5	4,0
Teams-kanava	15,8%	10,5%	42,1%	21,1%	10,5%	3,0	3,0
Muu, mikä?	-	-	-	-	-	-	-

Kysymys 3: poimintoja avoimista vastauksista

- **TEM järjestämät yhteiset tilaisuudet**

- Koettiin hyödylliseksi
- Aikataulu tiukka, enemmän aikaa keskustelulle
- Lisännyt vertaisoppimista ja tiedonvaihtoa
- *"Enemmän tapaamisia jossa keskustellaan hankkeista pienryhmissä esitysten jälkeen"*

- **Teams-kanava**

- Ei toiminut riittävän hyvin; ei tukenut riittävästi ajankohtaista tiedottamista, fasilitoinnin puutetta
- Haasteita päästä työtilaan, hankala käyttää
- Teams on ollut hyvä kanava verkostoitumiseen sekä vinkkien ja ideoiden jakamiseen
- *"Keskustelua olisi mahdollisesti voinut kirvoittaa ja fasilitoida esim. TEMin suunnalta enemmän."*

- **Rahoituksen jakaminen kahden rahoittavan viranomaisen välille**

- rahoitukseen liittyviin dokumentteihin selkeyttä; kaavavirheitä maksatukseen liittyvissä excel-taulukoissa
- ohjeistus ylipäänsä on ollut melko pintapuolista
- yhteisissä tapaamisissa rahoittajan puheenvuorot ovat olleet joka kerta Etelä-Savon maakuntaliitosta ja välillä näkökulmat puheenvuoroissa ovat olleet "heidän"
- *"Olisiko tulevaisuudessa mahdollista miettiä esim. omaa "klinikkaa" pelkästään rahoitusasioihin liittyen, jossa hankkeet voisivat kysellä ja vaihtaa ajatuksia rahoittajaedustajien kanssa"*

Kysymys 4: Miten verkostoitumista muiden aluehankkeiden kanssa olisi voinut vielä entisestään edesauttaa?

- **Yhteiset tapaamiset pienemmissä porukoissa, teemoittain**
 - Edellyttää koordinoivaa tahoaa
 - Kokoamalla saman tyyppistä sisältöä edistävät hankkeet tiiviimmin yhteen
 - Samojen teemojen / aihealueiden ympärillä toimivia hankkeita olisi voinut yhyttää vielä paremmin keskenään
- **Pakolliset/vapaaehtoiset aamukahvit säännöllisesti (esim. kerran kuukaudessa)**
 - Teemoittain, alueittain ja alueiden välillä
 - Edellyttäisi mietittyä ohjelmaa ja moderaattoria – verkostoituminen muutoin oman aktiivisuuden varassa, hukkuu helposti hanketyön arkeen
 - TEM koordinaation lisääminen
- **Fyysiset tapaamiset jatkossa**
 - Teams ei toimi, kun innovoidaan uusia asioita yhdessä
 - ei tule keskustelua samalla tavalla kuin kasvokkain
- **Vastauksissa näkyy, että verkostoitumisessa paljon vaihtelua hankkeiden välillä – oman aktiivisuuden varassa**

Kysymys 5: Miten hankekokonaisuus on mielestäsi vahvistanut matkailun koordinaatiota ja johtamista alueellasi?

- Digiosaaminen ja yhteiset ratkaisut
 - Alueorganisaation mahdollista ottaa ”**parempi koordinaatio ja johtaminen tietyistä kriittisistä digitalisaation aihealueista**”
- Yhteistyön vahvistuminen mm. alueorganisaation, kehitysyrityksen ja muiden toimijoiden välillä
 - ”Hanke on tuonut yhteen monialaisen ohjausryhmän ja joukon osaajia, jolloin matkailun koordinaatio ja johtaminen on vahvistunut muiden alojen asiantuntijoiden tuomalla osaamisella ja toisaalta matkailualan tiedon vaihdolla heidän kanssaan.”
- Matkailun johtamisessa roolit kehittäjien ja toteuttajien kesken ovat selkeytyneet
 - alueen matkailuyrityksillä on entistä matalampi kynnys ja erilaisia vaihtoehtoja lähteä yhteistyötoimintaan mukaan
 - Toimijoiden tunnettuus lisääntynyt
- Konkreettiset toimenpiteet ja ratkaisut tukevat koordinaatiota
- Jonkin verran hajontaa
 - 3 vastauksessa (n=18) todettiin, että ”ei mitenkään/ei kovin merkittävästi”

Kysymys 6: Miten alueiden välistä hankeyhteistyötä tulisi mielestäsi kehittää jatkossa?

- **Hankkeet toisiaan tukeviksi jo hakemusvaiheessa – yhteisten tavoitteiden tunnistaminen alueiden ja eri toimijoiden välillä**
 - Aktiivinen kommunikointi ja tiedon jakaminen alueiden ja hankkeiden vetäjien välillä (esim. yhteiset aamukahvit, alustukset ja muut tilaisuudet)
 - Päällekkäisyyksien kanssa oltava tarkkana
- **Ohjaamalla rahoitusta yhteishankkeisiin ja suurempiin hankekokonaisuuksiin**
- **Tarvitaanko lisäkannustimia hankeyhteistyöhön?**
 - Esim. rahoituksen kehittäminen, niin että se palkitsee yhteistoimenpiteistä
- **Koordinaation tarve**
 - Kansallisesti (TEM, VF)
 - Hankkeiden ja alueiden välillä
 - Huomioitava resursoinnissa

Keskustelu: mitä pysyvää hankkeesta arvioidaan mukaan jää?

- Kotimaanmatkailu – toivottavasti jää pitkäaikaiseksi kasvuksi
- Kaupalliset alustat
- Liiketoimintamallin kehittäminen maakuntarajat ylittäen – luottamus, yhteistyön tiivistäminen
- Tiedolla johtamisen edistäminen (myös hankkeen jälkeen jatkumona alueorganisaatiotasolta yritystasolle)

**Kiitos
osallistumisesta!**